Diari de Girona, 06/09/20

Marmotes del Pirineu gironí que es comuniquen mitjançant dialectes

Un estudi científic constata que tenen orígens diferents i no s'han barrejat mai entre elles

Una marmota entre les mans d'una tècnica d'una reserva natural dels Alps. arxiu/ddG

Un estudi publicat a la revista sobre comportament animal *Behavioral Ecology and Sociobiology* conclou que els crits de les marmotes varien entre els diferents grups de població. D'aquesta manera, segons determina la investigació, es comuniquen mitjançant dialectes, la qual cosa els permet reconèixer exemplars forasters . Així, en comptes d'investigar o enfrontar el perill com farien davant un crit familiar, surten corrents i s'amaguen al cau per si de cas. Les marmotes tenen poca variabilitat genètica perquè no es barregen entre poblacions.

La recerca s'ha desenvolupat durant cinc anys, del 2011 al 2014, amb quatres poblacions de *Marmota marmota*, dues natives dels Alps francesos (Vanoise) i dues reintroduïdes del Pirineu (Cerdanya i Ripollès).

Reconeixen els crits

L'autora de l'estudi i ecòloga del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Mariona Ferrandiz, afirma: «Les marmotes són capaces de reconèixer el crit dels membres de la seva població, fins i tot, en una gravació, i hem vist que responen més temoroses si no saben qui és l'emissora».

La recerca, alhora, ha indagat quin és el motiu d'aquestes diferències de llenguatge, però no s'ha trobat que hi tingui a veure ni la regió on viuen unes i altres, ni la genètica dels individus.

«Encara desconeixem perquè cada població xiscla d'una manera, però podria tractar-se d'un aprenentatge de pares i mares a fills o de l'entorn social», aclareix Ferrandiz. Segons explica l'ecòloga, «la resposta antidepredatòria que apareix un cop escolten els crits d'alarma d'altres marmotes té una despesa energètica i temporal, per això, aprendre a distingir els dialectes familiars els permet confiar-se i estalviar energia».

A més del CREAF i la UAB, l'estudi compta amb la participació de la Universitat de Claude Bernard de Lyon, la Universitat de Saskatchewan (Canadà) i l'Institut de recerca aviar «Vogelwarte Helgoland» (Alemanya).

Les marmotes s'havien extingit del tot fa uns 15.000 anys als Pirineus. A mitjans del segle XX, van fer una repoblació amb 400 exemplars de la zones alpines de la Vanoise i de Mercantour. Ara, n'hi ha més de 10.000 exemplars.

Fa poc, la revista *Conservation Genetics* va revelar que les marmotes reintroduïdes al Pirineu mostren molt poca variabilitat genètica perquè provenen de només dues localitats alpines i no s'han barrejat entre elles. Ara, se sap que no es barregen perquè es reconeixen per la diferència dels crits.

De manera sorprenent, aquesta baixa diversitat genètica no ha suposat cap impediment perquè la reintroducció iniciada fa dècades hagi estat un èxit. El baix nombre d'individus fundadors (uns 400 reintroduïts en 40 anys), juntament amb l'aïllament geogràfic i genètic, ha provocat que la diversitat genètica de les tres poblacions pirinenques que hi ha s'hagi vist molt reduïda. La població del Ripollès és molt diferent genèticament a les altres dues de la Cerdanya i Andorra.

El fet que els exemplars dels Pirineus no es barregin va fer possible que hagin descobert que les marmotes del Ripollès provenen de la regió de Vanoise (Alps-francesos) i les d'Andorra i de la Cerdanya tenen els orígens a Mercantour (Alps francesos).